

KONJI

Lipicance vzredili v škofovem dvorcu

Osem evropskih držav, seveda tudi Slovenija, si bo prizadevalo, da bodo tradicionalno vzrejo lipicancev uvrstili na seznam nesovne dediščine pri Unesco. Pasma se je dokončno izoblikovala pod vladavino Marije Terezije.

Kaj berejo drugi

Ta članek trenutno bere

1

Arhiv: Koliko zaposlenih ima RTV Slovenija in koliko so plačani

1

izrtv.amogoca

KÄRCHER

GREMO NA DELO?

KIKI

🖼️ [Odpri galerijo](#)

Kvadrilje jahalnega centra kmetije Janhar FOTO: Primož Hieng

Primož Hieng

🕒 10.05.2019 ob 16:14

🕒 10.05.2019 ob 16:33

POSLUŠAJTE

Čas branja: 7:04 min.

DELITE

Kvadrilje jahalnega centra kmetije Janhar FOTO: Primož Hieng

LIPICA – Slovenski zunanji minister dr. **Miro Cerar** se je pred dnevi v avstrijskem Goingu na neformalnem srečanju sestal z avstrijsko zvezno ministrico za Evropo, integracijo in zunanje zadeve dr. **Karin Kneissl**. Srečanje je bilo v prvi vrsti namenjeno nadaljevanju projektov, ki sta jih ministra začela novembra 2018 na Dunaju, predvsem glede skupne nominacije tradicionalne vzreje lipičancev na seznam nesnovne dediščine pri Unescu.

Tradicionalna reja in vzreja lipičancev sta že vpisani na ustreznih slovenskih seznamih nesnovne dediščine, kjer je poleg Kobilarne Lipica sodelovalo tudi Združenje rejcev lipičanca Slovenije, ustanovljeno leta 1991.

BESEDILO SE NADALJUJE PO OGLASU

Ministra Cerar in Kneisslova sta v Goingu obiskala zasebno stajo lipicancev in podpisala izjavo o vložitvi večnacionalne nominacije za zaščito tradicionalne vzreje lipicancev na seznam nesnovne dediščine Unesca. Na pogovorih je bila prisotna tudi direktorica Kobilarne Lipica **Lorela Dobrinja**.

Rojstni kraj lipicancev

Minister Cerar je po podpisu med drugim dejal, da sta pri dediščini vzreje svetovno znanih lipicancev pokrajina slovenskega Krasa in Kobilarna Lipica odigrali ključno vlogo: »Veseli me, da bomo s skupno nominacijo Avstrije in drugih šestih držav na Unescu zaščitili dediščino tradicionalne vzreje lipicancev. Tako bomo dodatno poskrbeli, da se bo ta plemenita tradicija pod zaščito Unesca ohranila za prihodnje rodove.«

Je varstvo osebnih podatkov cokla razvoju digitalizacije?
Digitalizacija je novo iveranje za osebne podatke.

Pašta s pivom in slanino
To je zabaven recept, ki ga lahko pripravite v hipu.

Zunanja ministra Miro Cerar in Karin Kneissl FOTO: Bmeia/berger

Sodelovanje pri transnacionalni nominaciji so poleg Slovenije in Avstrije potrdile Italija, Hrvaška, Slovaška, Madžarska, Bosna in Hercegovina ter Romunija, so sporočili z ministrstva za zunanje zadeve: »Prvi pogovori o nominaciji segajo v leto 2015, najbolj aktivni sta bili kobilarni Lipica in Piber, nato so vsebinske pogovore nadgradili na ministrstvih za kulturo in zunanje zadeve obeh držav. Ključno vlogo bo pri vodenju nominacije imelo slovensko ministrstvo za kulturo, ki bo ob podpori strokovnih sodelavcev drugih držav vodilo priprave projekta.«

1. Promocijska skupina jahačev
biotehniške fakultete na lipicancih
FOTO: Primož Hieng

Kobilarna Lipica je ena najstarejših na svetu in rojstni kraj lipicancev. Tradicija vzreje belih konj že skoraj 440 let živi sredi edinstvene kraške pokrajine ter predstavlja enega najlepših naravnih in kulturnih spomenikov Slovenije.

Zgodovina Kobilarne Lipica je tesno povezana s **Habsburžani**, ki so kar 650 let vladali obsežnemu delu baročne Evrope. Konji – še posebno španski konj – so v tistem času pomenili ključno strateško dobrino, zato so bili za Habsburžane izjemnega pomena. Kras je po svoji zemlji in podnebjju zelo podoben Španiji, zato ni bila presenetljiva odločitev nadvojvode **Karla**, da za dvorno kobilarno leta 1578 izbere prav na tem območju zapuščeni letni dvorec tržaškega škofa v Lipici. Že 19. maja 1580 je podpisal pogodbo o prevzemu posesti, leta 1594 pa je kobilarna odkupila še bližnje posestvo **Jurija Božiča**, kjer je danes igrišče za golf.

Svetovno znana jahalna šola

Leta 1581 so v Španiji kupili 24 plemenskih kobil in šest plemenskih žrebcev. Po končanih obnovitvenih delih leta 1585 je prvi upravnik kobilarne **Franc Jurko** sporočil nadvojvodi, da je obstoj kobilarne zagotovljen. V obdobju cesarja **Jožefa** (1705–1711) so v Lipici začeli graditi nove objekte: hlev za plemenske žrebce (Velbanco) in cerkev s kaplanijo, začeli pa so urejati travnike, poti in gozdove.

Značilnosti pasme lipicancev Žrebci so visoki od 155 do 158 cm, kobile od 153 do 158 cm, glava je srednje velika, suha, zmerno konveksnega profila. Oči so velike, temne, živahnega pogleda, ušesa srednje velika, nozdrvi velike. Vrat je srednje dolg, visoko nasajen, usločen in dobro omišičen. Telo je dolgo, široko in globoko, noge so čvrste in suhe. Lipicanec ima živahen temperament, je dobro učljiv, primeren za izvajanje klasičnih dresurnih elementov in za vse oblike konjeniškega udejstvovanja pod sedlom in v vpregi. Pasma je dobro plodna, dolgoživa in dobro izkorišča krmo.

V letu 1729 so na Dunaju začeli izgradnjo jahalne šole za potrebe dvornih ceremonialov, ki je kmalu postala svetovno znana. Leta 1735 je na slavnostnem

- odprtju dvorne jahalnice na Dunaju že nastopilo 54 lipiških žrebcev. Lipiška
- kobilarna se je občutno razširila z nakupom novih posesti pri Postojni: Poček, Bile in Prestranek.

n.

- V obdobju vladavine cesarice **Marije Terezije** (1740–1780) se je izoblikoval
- lipicanec, kot ga poznamo danes. Kobilarna je v vsej svoji zgodovini doživljala številne vzpone in padce, a je ostala zvesta svojemu osnovnemu poslanstvu.

1580.

je bila ustanovljena Kobilarna Lipica.

Med letoma 1848 in 1875 je kobilarno vodil konjeniški general **Karel Grünne**.

Bolehal je za jetiko, zato se je pogosto zatekal v vrtačo v Krkavcah. Zaobljubil se je, da bo postavil oltar v čast Mariji, če bo ozdravel. Ko se je to zgodilo, je konjeniški general držal obljubo. V spomin na to je pri kapelici vzdana spominska plošča z napisom *In memoriam Carolus Grünne 1848–1875*. Zraven te je še ena, ki jo je dal vklesati dolgoletni direktor Lipice **Alojs Radel**: *quo Ovidius in exilio IDCCCXXI (1821)*. Po tem napisu so imenovali dolino *Quo Ovid*. Kapelica, ki je urejena kot cerkev na prostem, je bila posvečena leta 1889.